

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

12 iulie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte
judecători

URSACHE Petru
NICOLAEV Ghenadie
MORARU Petru

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de inculpatul Ciorici Ion, de Ciorici Mariana și de Erhan Valentin, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2017, în cauza penală privindu-l pe

CIORICI Ion xxxx, *născut la xxxx,*
originar și domiciliat în r-nul xxxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 24.11.2015 – 11.03.2016;

Instanța de apel: 27.12.2016 – 15.02.2017;

Instanța de recurs: 08.06.2017 – 12.07.2017.

Asupra recursurilor ordinare declarate, în baza actelor din dosar, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești din 11 martie 2016, procesul penal intentat în privința lui Ciorici I. în baza art. 155 Cod penal, a fost încetat, din motivul împăcării părților.

Tot prin aceeași sentință, Ciorici I. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 201/1 alin. (3) lit. c) Cod penal, la 7 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, *în fapt*, a constatat că, Ciorici I. la 31.08.2014, aproximativ orele 19:00, aflându-se la domiciliul situat în s. Fundul Galbenei, r-nul Hîncești, fiind în stare de ebrietate alcoolică, în rezultatul unei cerți cu

Ciorici S., acționând cu intenție, i-a aplicat ultimului lovituri peste tot corpul cauzându-i, conform Raportului de expertiză medico-legală nr.372 „D” din 05.03.2015, echimoze, excoriații pe cap, revărsate sangvine în țesuturile moi pericraniene, excoriații pe torace, fracturi închise, complete în consolidare a coastelor V, VI, VII, VIII, IX din stânga, cu revărsate sangvine în țesuturile moi adiacente. Excoriații și echimoze pe mâna stângă. Leziuni care au fost produse intravital, înainte de internare în staționar, în urma acțiunii traumatice a unui corp dur contodont sau la lovirea de acesta, cu aproximativ 5-6 zile înainte de deces, leziuni care, în ansamblu, se califică drept vătămări corporale grave periculoase pentru viață. Între ele și decesul victimei există o legătură de cauzalitate directă.

La data de 07.09.2014 Ciorici S. a decedat în urma edemului cerebral cu angajarea trunchiului cerebral, ca rezultat al hematomului subdural, consecință a traumei cranio-cerebrale închise.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, prima instanță a reținut că, *în drept*, faptele inculpatului Ciorici I. întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 201/1 alin. (3) lit. c) Cod penal, după indicii calificativi: *„violența în familie, adică acțiunea intenționată, manifestată fizic și verbal, comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, care a provocat decesul victimei”*.

Tot inculpatul, Ciorici I. la 01.07.2015 aproximativ la ora 01:30 fiind la domiciliu său în s. Fundul Galbenei, cu un cuțit de bucătărie l-a amenințat pe Coca S. că îl omoară, fapt care l-a făcut pe ultimul să fugă de la fața locului, deoarece a perceput amenințarea ca pe una reală.

Ulterior tot el, având cuțitul de bucătărie în mână a amenințat-o și pe Coca L. exprimându-se cu cuvinte că o omoară, dânsa a perceput amenințarea ca pe una reală, întrucât a existat pericolul realizării acestei amenințări.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, prima instanță a reținut că, *în drept*, faptele inculpatului Ciorici I. întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 155 Cod penal, după indicii: *„amenințarea cu omor ori vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății, dacă a existat pericolul realizării acestei amenințări”*.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței a fost atacată cu apel de către inculpatul Ciorici I., care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare în privința lui, deoarece nu el a săvârșit infracțiunea.

În motivarea apelului, a indicat că la examinarea cauzei, prima instanță nu a ținut cont de declarațiile martorilor apărării dându-le o apreciere critică.

Mai mult, inculpatul a menționat că partea vătămată nu a arătat cu precizie persoana care a săvârșit infracțiunea.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2017, apelul declarat a fost respins, ca fiind depus peste termen, iar sentința a fost menținută fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a indicat că potrivit art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.

Excepția de la regula dată este reglementată de legiuitor în dispoziția art. 403 alin. (1) Cod de procedură penală, care stipulează că apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege, este considerat ca fiind făcut în termen, dacă instanța de apel constată că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, iar apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

În acest context, instanța de apel a subliniat că sentința Judecătoriai Hîncești a fost pronunțată public la data de 11 martie 2016 (vol. II, f.d. 223-226).

Din conținutul procesului verbal al ședinței de judecată din data de 11 martie 2016, rezultă că în cadrul ședinței fixate pentru pronunțarea sentinței motivate, inculpatul, Ciorici I. a fost prezent.(vol. II, f.d. 207)

Mai mult, potrivit recipisei anexate la materialele dosarului, inculpatul, Ciorici I., a primit sentința motivată din data de 11 martie 2016 la aceeași dată (vol. II, f.d. 230).

În pofida faptului că, inculpatul Ciorici I., a făcut cunoștință cu sentința, în ziua pronunțării acesteia, inculpatul nu și-a exercitat dreptul legal de a ataca actul de dispoziție a instanței de judecată în termenul prevăzut de lege.

Potrivit art. 415 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: respinge apelul, menținând hotărârea atacată, dacă apelul a fost depus peste termen.

Subsidiar, instanța de apel a menționat că avocatul inculpatului Ciorici I., Antoci M., în cadrul ședinței instanței de apel a solicitat repunerea în termen a apelului pe motiv că inculpatul a considerat că avocatul său v-a contesta sentința primei instanțe.

Referitor la acest fapt, instanța de apel a punctat că, din dispoziția art. 403 alin.(1) Cod de procedură penală, rezultă că instanța de apel poate repune persoana în dreptul de a declara apel împotriva actului de dispoziție a primei instanțe, doar dacă se va constata că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate.

Reieșind din cele expuse mai sus, instanța de apel a conchis că cererea de apel depusă de inculpatul, Ciorici I., nu se încadrează în termenul legal, fiind depus tardiv, iar motive ce ar determinat omiterea termenului de atac, în speță nu sunt, iar cererea de repunere în termenul de contestare a sentinței Judecătoriai Hîncești din data de 11 martie 2016, este una nefondată.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, a atacat-o cu recursuri ordinare inculpatul Ciorici I., martorii Ciorici M. și Erhan V.

6.1. Inculpatul Ciorici I., fără a indica vreun temei prevăzut la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare, deoarece nu el a săvârșit infracțiunea, iar instanțele de fond eronat au apreciat probele administrate și au ajuns la concluzia că vinovăția lui în comiterea infracțiunii prevăzute la 201/1 alin. (3) lit. c) Cod penal, a fost confirmată.

6.2. Martorul Ciorici M. solicită casarea hotărârilor adoptate pe caz, cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare în privința inculpatului Ciorici I., deoarece nu el a săvârșit infracțiunea incriminată.

6.3. Martorul Erhan V. în recursul declarat solicită casarea hotărârilor adoptate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a inculpatului Ciorici I., deoarece instanțele de judecată greșit l-au condamnat pe acesta.

În motivarea cererii de recurs, martorul Erhan V. indică că au fost interpretate greșit declarațiile sale date la urmărirea penală, mai mult acesta refuză de unele fraze care sunt indicate în procesul verbal de audiere, motivând că ele au fost adăugate intenționat de către colaboratorii organului de urmărire penală.

7. Procurorul a depus referință, prin care a indicat că recursul declarat de către inculpatul Ciorici I. urmează a fi considerat vădit neîntemeiat, iar cererile depuse de către martorii Ciorici M. și Erhan V. urmează a fi declarate inadmisibile, deoarece ele nu corespund cerințelor de formă și conținut, aceștia nefiind subiecți cu drept de a contesta decizia instanței de apel cu recurs ordinar în latura penală.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acestea sunt inadmisibile, or în vederea acestei statuări se expun următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată recursul declarat nu îndeplinește cerințele de formă și conținut prevăzute la art. 429 și 430 Cod de procedură penală.

Așadar, reieșind din conținutul recursului declarat de către inculpatul Ciorici I., instanța de recurs menționează că recurentul critică decizia instanței de apel sub aspectul aprecierii probelor de către instanțele de judecată, însă la caz instanța de apel nu a supus verificării conținutului sentinței contestate, deoarece apelul declarat de către inculpat a fost depus peste termenul legal prevăzut pentru contestare.

În situația dată, instanța de apel nici nu a purces la judecarea cauzei în fond prin prisma argumentelor invocate în apel, deoarece a constatat că apelul declarat nu poate fi supus judecării, fiind depus peste termenul de contestare prevăzut de art. 402 Cod de procedură penală și nici nu poate fi repus în termen, din motiv că argumentele invocate în sensul dat sunt neîntemeiate.

Instanța de recurs consideră că instanța de apel corect a respins, apelul inculpatului ca fiind depus termen, deoarece acesta declară apel la 06 decembrie 2016 (Vol.I, f.d. 242), sentința motivată fiind pronunțată la 11 martie 2016, el primind în aceeași zi copia de pe sentință (Vol. I, f.d. 230), iar termenul de declarare a apelului expiră la 28 martie 2016, aceasta fiind considerată ca fiind ultima zi.

Prin urmare, instanța de recurs nu poate reține argumentele recurentului privind nevinovăția sa în comiterea infracțiunilor imputate, deoarece instanța de apel nu s-a expus în nici un mod asupra vinovăției sau nevinovăției inculpatului, iar potrivit legislației procesual-penal în vigoare, instanța de recurs verifică legalitatea și temeinici hotărârii atacate prin prisma temeiurilor invocate în recurs, doar dacă acestea au fost invocate în apel.

În speța dată, instanța de recurs consideră că se circumscrie situația prevăzută a art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală, care stipulează că nu pot fi atacate cu recurs sentințele în privința cărora persoanele indicate în art. 401 nu au folosit calea apelului ori au retras apelul, dacă legea prevede această cale de atac.

Prin urmare, reținând prevederile legale expuse supra, instanța de recurs punctează că în asemenea situație, legislația nu-i oferă dreptul de a se pronunța asupra argumentelor invocate în recurs, fără ca ele să fi fost supuse verificării în instanța de apel.

În continuare, instanța de recurs referindu-se la celelalte două cereri de recurs declarate de către martorii Ciorici A. și Erhan V., menționează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile, deoarece nu corespund cerințelor de formă și conținut prevăzute la art. 429 și 430 Cod de procedură penală, din motiv că calitatea procesuală pe care o dețin nu le oferă dreptul de a ataca decizia instanței de apel în partea penală.

În contextul dat, instanța de recurs face referire la prevederile normei procesual-penale prescise la art. 401 Cod de procedură penală, unde este stipulat că pot declara apel următoarele persoane:

- 1) procurorul, în ce privește latura penală și latura civilă;
- 2) inculpatul, în ce privește latura penală și latura civilă. Sentințele de achitare sau de încetare a procesului penal pot fi atacate și în ce privește temeiurile achitării sau încetării procesului penal;
- 3) partea vătămată;
- 4) partea civilă și partea civilmente responsabilă, în ce privește latura civilă;
- 5) martorul, expertul, interpretul, traducătorul și apărătorul, în ce privește cheltuielile judiciare cuvenite acestora;
- 6) Apelul poate fi declarat în numele persoanelor menționate în art. 401 alin. (1) pct. 2) - 4) Cod de procedură penală și de către apărător sau reprezentantul lor legal.

Din prevederile enunțate mai sus, se denotă faptul că martorul, calitate procesuală deținută de Ciorici M. și Erhan V., poate contesta o hotărâre cu apel și/sau recurs

ordinar doar în ceea ce privește cheltuielile judiciare cuvenite acesteia. În contradicție cu această reglementare, prin recursurile ordinare declarate, Ciorici M. și Erhan V. contestă decizia instanței de apel în latura penală.

Drept urmare, având în vedere că inculpatul în cererea de recurs declarată nu critică decizia instanței de apel sub aspectul constatării tardivității apelului, dar modalitatea de apreciere a probelor, recursul urmează a fi declarat inadmisibil, deoarece nu corespunde cerințelor de formă și conținut.

Totodată, instanța de recurs indică că și cererile de recurs depuse de martorii Ciorici M. și Erhan V. urmează a fi declarate inadmisibile, deoarece calitatea lor procesuală nu le oferă dreptul de a ataca cu recurs decizia instanței de apel în partea condamnării inculpatului.

În concluzie, instanța de recurs menționează că toate cererile de recurs declarate în cauzată dată, și anume de către inculpatul Ciorici I., de către martorii Ciorici M. și Erhan V. nu corespund cerințelor de formă și conținut prevăzute la art. 429 și 430 Cod de procedură penală, din care considerente acestea urmează a fi declarate inadmisibile.

9. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de inculpatul Ciorici Ion, de Ciorici Mariana și de Erhan Valentin, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2017, în cauza penală privindu-l pe **Ciorici Ion xxxx**, deoarece nu corespund cerințelor de formă și conținut.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 11 august 2017.

Președinte

URSACHE Petru

Judecător

NICOLAEV Ghenadie

Judecător

MORARU Petru